

Súd: Okresný súd Martin
Spisová značka: 18P/4/2013
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5713209756
Dátum vydania rozhodnutia: 26. 09. 2013
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Helena Menichová
ECLI: ECLI:SK:OSMT:2013:5713209756.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Martin samosudkyňou JUDr. Helenou Menichovou vo veci starostlivosti o maloleté dieťa

D. J.U., nar. XX.X.XXXX

zastúpené kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny v Martine, dieťa rodičov: matka I. J., nar. XX.XX.XXXX, bytom E..J.. Z. X/XX, 036 01 Martin, a otec D. J., nar. X.X.XXXX, bytom X.M. U. XXX, PSČ 038 61, maloleté dieťa bytom ako matka, v konaní o návrhu otca o zníženie výživného, takto

rozhodol:

Návrh otca na zníženie výživného na maloletú D. J., nar. XX.X.XXXX, sa zamietá.

Žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

Návrhom doručeným súdu dňa 2.7.2013 otec maloletej D. J., nar. XX.X.XXXX, žiadal zníženie výživného z dôvodu, že t.č. je vedený na Úrade práce, sociálnych vecí a rodiny (ďalej len „UPSVaR“) a je bez príjmu.

Matka sa k návrhu písomne nevyjadрила.

Kolíznym opatrovník v správe zo dňa 2.9.2013 (č.l. 44) uviedol, že matka s mal. D. žijú v trojizbovom byte v Martine, E..J.. Z. X/XX, ktorý je vo vlastníctve priateľa matky. V byte žije s nimi spoločný syn D. Ž., nar. XX.X.XXXX a už plnoletý syn matky maloletej X. J., nar. XX.X.XXXX. Matka maloletej prispieva na chod domácnosti cca 260,- Eur mesačne, z čoho uhrádzajú inkaso, elektriku, vodu, byt, internet. Na stravu uhrádzajú cca 200,- Eur mesačne, niekedy aj viac. Matka platí kredity na mobily pre seba a deti, mesačne cca 40,- Eur. Spláca dlh po 50,- Eur mesačne, ktorý jej vznikol v podnájme, kde bývala. T.č. je doma s mal. D., na ktorého poberá rodičovský príspevok 199,60 Eur, prídavky na tri deti 69,30 Eur. D. Ž. je zamestnaný, jeho mesačný príjem je cca 560 -560,- Eur netto. Po finančnej stránke matke pomáha svokra L..J., ktorá kolíznemu opatrovníkovi tiež uviedla, že deťom nakúpi niekedy potraviny. Ani ona nesúhlasí so znížením výživného na mal. D., nakoľko má vedomosť, že jej syn si prácu hľadá a keď má peniaze na kúpu alkoholických nápojov, musí mať aj na výživné.

Otec maloletej nie je zamestnaný. Podľa vyjadrení matky ho prepustil kvôli opakovaným problémom s alkoholom. Poberá dávku v hmotnej núdzi 62,50 Eur. O deti neprejavuje záujem ani počas sviatkov. Začal

sa o ne zaujímať odkedy stratil zamestnanie a nemá dostatok financií na platenie výživného. Výživné mu sťahuje exekútor po 20-30,- Eur. Plnoletý X.Á. J. ukončil štúdium, od septembra je evidovaný na ÚPSVaR Martin, t.č. si hľadá zamestnanie. Maloletá D. navštevuje 8. ročník ZŠ Gorkého, na cestovné mesačne matka uhrádza 12,- Eur, školské akcie (exkurzie, divadlo a pod.) 3,- Eur mesačne, na školské pomôcky cca 40,- Eur, ZRPŠ 10,- Eur a triedny fond 10,- Eur na celý školský rok. Stravuje sa doma. Navštevovala Folklórny súbor Turiec, kde bol poplatok 100,- Eur, no z dôvodu, že matka nemala dostatok financií, musela maloletá tento krúžok ukončiť. Taktiež by maloletá rada navštevovala počítačový krúžok, no ten podľa matky stojí veľa peňazí a nemôžu si to dovoliť. Maloletá rýchlo rastie, aj jej noha - mesačné výdavky na obuv a oblečenie je cca 50,- Eur. Po zdravotnej stránke je v poriadku, je evidovaná u detskej lekárky MUDr. Ď.. Na základe uvedeného kolízny opatrovník odporučil návrh otca v plnom rozsahu zamietnuť.

Súd vykonal dokazovanie výsluchom matky, otca, listinnými dôkazmi doloženými do spisu, listinnými dôkazmi z pripojených spisov 9C 245/2008, 5C 137/2009 a zistil:

Rozsudkom Okresného súdu Martin, č.k. 9C 245/08-32 zo dňa 19.3.2009, bolo manželstvo rodičov maloletej D. rozvedené, súd schválil dohodu rodičov o výchove a výžive tak, že maloleté deti, X., nar. XX.X.XXXX a D., nar. XX.X.XXXX, sa zverujú do osobnej starostlivosti matke, ktorá ich bude zastupovať a spravovať ich majetok a otec sa zväzuje platiť výživné na mal. X. mesačne 100,- Eur a na mal. D. 50,- Eur k rukám matky, počnúc dňom právoplatnosti tohto rozhodnutia, vždy do každého 25. dňa nasledujúceho mesiaca vopred.

Matka na pojednávaní dňa 26.9.2013 uviedla, že nesúhlasí s návrhom otca na zníženie výživného, pretože 50,- Eur mesačne podľa právoplatného rozsudku nestačí na pokrytie všetkých nákladov pre mal. dcéru, keď len cestovné pre dcéru za mesiac je 12,- Eur. Potvrdila, že výdavky, ako sú uvedené v správe opatrovníka zo dňa 2.9.2013, sa nezmenili. Uviedla, že plnoletý syn X. J. ukončil štúdium a už štyri dni je zamestnaný na dohodu, podľa výsledkov v zamestnaní má predpoklad uzatvoriť s týmto zamestnávateľom pracovnú zmluvu. Uviedla, že otec mal. D. prišiel o zamestnanie z dôvodu, že na pracovisku „nafúkal“, preto s ním bol rozviazaný pracovný pomer.

Otec mal. D. trval na svojom návrhu na zníženie výživného. Uviedol, že jeho príjem sú iba dávky v hmotnej núdzi 62,50 Eur, o čom predložil potvrdenie ÚPSVaR. Má iba bežné výdavky na stravu, býva dlhodobo u svojich rodičov.

Zhodnými vyjadreniami účastníkov súd zistil, že otec má nedoplatky na výživnom, ktoré mu bolo určené právoplatným rozsudkom v konaní 9C 245/2008. Matka predložila listinu podpísanú otcom, kde boli vyčíslené nedoplatky 50,- Eur na mesiac 7/2013, 120,- Eur za mesiac 8/2013. Uvedené otec potvrdil.

Matka predložila účtenku na sumu 12,- Eur, cestovného pre dcéru. Podľa príjmových pokladničných dokladov 2x zo dňa 22.8. a 2x zo dňa 26.9. (prílohová obálka na č.l. 54), otec zaplatil výživné na X. J. a na mal. D. 2x 50,- Eur.

Podľa potvrdenia ÚPSVaR (č.l. 28) matka poberala prídavky dieťa za rok 2002 celkom vo výške 653,66 Eur a v roku 2013 spolu 554,40 Eur (č.l. 29).

Podľa potvrdenia o poberaní rodičovského príspevku za rok 2013 (č.l. 31) matka poberá od 3/2013 až doteraz rodičovský príspevok, za mesiace marec až august jej bola vyplatená suma 1.197,60 Eur.

Otec maloletej nie je za roky 2012 a 2013 až doposiaľ evidovaný na ÚPSVaR, odbor sociálnych vecí a rodiny ako poberateľ peňažných príspevkov na kompenzáciu ťažkého zdravotného postihnutia (č.l. 34).

Podľa správy zamestnávateľa matky, matka bola na materskej dovolenke od 6.7.2012 do 21.3.2013 a od 22.3.2013 je na rodičovskej dovolenke.

Podľa potvrdenia o príjme z pripojeného spisu 9C 245/2008 súd zistil, že otec bol zamestnancom ŽOS Vrútky, kde v období za mesiace 1/2008 - 12/2008 zarábala od 546,80 Eur po 864,60 Eur, za toto obdobie spolu 7.230,90 Eur (č.l. 4 pripojeného spisu). S otcom maloletej D. bol skončený pracovný pomer výpoveďou - listinný dôkaz predložený otcom na pojednávaní dňa 26.9.2013, pracovný pomer bol skončený z dôvodu závažného porušenia pracovnej disciplíny, ktoré spočívalo v tom, že v dňoch

30.8.2012 a 31.8.2012 vrátane nenastúpil do práce bez preukázania dôvodu, čím neospravedlnene zameškal 1,5 pracovnej zmeny.

Z pripojeného spisu Okresného súdu Martin 7C/152/2013 súd zistil, že otec maloletej Martiny súčasne podal aj návrh na zrušenie výživného pre syna X. J., ktorý dovŕšil 18 rokov a ukončil prípravu na povolanie. Toto konanie súd uznesením č.k. 7C/152/2013-10 zo dňa 10.9.2013 odmietol v zmysle § 43 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „OSP“), v čase rozhodovania súdu toto uznesenie nenadobudlo právoplatnosť.

Z pripojeného spisu Okresného súdu Martin 5C/137/2009 súd zistil, že bol podaný návrh matky maloletej proti otcovi na určenie príspevku na výživu manželky po rozvoze manželstva, toto konanie bolo zastavené uznesením Okresného súdu Martin č.k. 5C/137/09-23 zo dňa 23.9.2009, právoplatné dňa 16.10.2009.

Podľa § 28 ods. 1 písm. a/ Zákona o rodine (ďalej len ZoR), súčasťou rodičovských práv a povinností sú najmä sústavná a dôsledná starostlivosť o výchovu, zdravie, výživu a všestranný vývoj maloletého dieťaťa.

Podľa § 28 ods. 2 ZoR, rodičovské práva a povinnosti majú obaja rodičia, pri ich výkone sú povinní chrániť záujmy maloletého dieťaťa.

Podľa § 62 ods. 1 ZoR, plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť.

Podľa § 62 ods. 2 ZoR, obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

Podľa § 62 ods. 3 ZoR, každý rodič, bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery, je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona.

Podľa § 62 ods. 4 ZoR, pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť.

Podľa § 62 ods. 5 ZoR, výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

Podľa § 65 ods. 1 ZoR, ak rodičia maloletého dieťaťa spolu nežijú, súd upraví rozsah ich vyživovacej povinnosti alebo schváli ich dohodu o výške výživného.

Podľa § 75 ods. 1 ZoR, pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

Podľa § 78 ods. 1 ZoR, dohody a súdne rozhodnutie o výživnom možno zmeniť, ak sa zmenia pomery. Okrem výživného pre maloleté dieťa je zmena alebo zrušenie možné len na návrh.

Podľa § 78 ods. 3 ZoR, pri zmene pomerov sa vždy prihliadne na vývoj životných nákladov.

Súd na základe vykonaného dokazovania vo veci návrhu otca na zníženie výživného pre mal. D. dospel k záveru, že neboli naplnené zákonné predpoklady v zmysle § 78 ods. 1 ZoR, aby súd súdne rozhodnutie, rozsudok Okresného súdu Martin, č.k. 9C 245/08-32 zo dňa 19.3.2009, právoplatného 15.4.2009, zmenil vo výroku, ktorým sa otec zaviazal platiť výživné na mal. D. vo výške 50,- Eur mesačne k rukám matky, počnúc dňom právoplatnosti tohto rozhodnutia a návrh otca na zníženie výživného zamietol. Súd

pri rozhodovaní o znížení výživného vychádzal z filozofie podstatnej zmeny pomerov a až následnej možnosti zmeniť rozhodnutie o výživnom v zmysle § 78 ods. 1 ZoR, avšak súčasne zo zákonných predpokladov § 75 ods. 1 ZoR, podľa ktorého pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu. Súdu bolo preukázané, že na strane otec došlo k podstatnej zmene pomerov, keď otec prišiel o zamestnanie, čím sa mu podstatne znížil pravidelný mesačný príjem; oproti príjmu v čase rozhodovania súdu vo veci 9C/245/2008 dňa 19.3.2009 bol otec maloletej zamestnaný u zamestnávateľa ŽOS Vrútky a jeho mesačný príjem bol v období január až december 2008 v rozmedzí od 546,80 až po 864,60 Eur. V čase rozhodovania súdu o návrhu otca na zníženie výživného je jeho jediným príjmom dávka v hmotnej núdzi, ktorú poberá mesačne 62,50 Eur, o čom preložil potvrdenie ÚPSVaR Martin. Okrem bežných výdavkov na stravu otec iné výdavky nemá. Pomery na strane otca sa zmenili aj v tom smere, že syn X. J., nar. 28.6.1995 v čase rozhodovania súdu preukázateľne, podľa vyjadrenia matky, je v zmysle ust. § 62 ods. 1 ZoR schopný sa sám živiť, nakoľko, tak podľa vyjadrenia matky ako aj otca, ukončil prípravu na svoje budúce povolanie a je t.č. zamestnaný. Aj keď právoplatne vyživovacia povinnosť otca na plnoletého syna nebola zrušená, súd vychádzal zo skutkového stavu opísaného matkou na pojednávaní dňa 26.9.2013 pri vyhodnocovaní vyživovacej povinnosti rodičov k synovi. Rovnako sa zmenili zárobkové možnosti aj na strane matky oproti rozhodovaniu súdu v konaní 5C 137/09, keď matka t.č. je poberateľkou rodičovského príspevku vo výške 199,60 Eur mesačne a v čase rozhodovania vo veci 9C 245/2008 bola zamestnaná, čo preukazuje potvrdenie zamestnávateľa v pripojenej veci 9C 245/2008 a jej čistý príjem za obdobie od januára 2008 do decembra 2008 bol spolu 7.588,- Sk tj. 632,- Eur mesačne. Matka okrem maloletej Marty má vyživovaciu povinnosť na maloletého syna, D. Ž., nar. XX.X.XXXX, ktorý nie je spoločným synom I. J. N. D. J..

Súd pri vyhodnocovaní vyživovacej povinnosti rodičov k mal. D. prihliadol v zmysle § 62 ods. 4 ZoR na to, že matka sa o maloletú osobne stará, zabezpečuje všetky veci dennej potreby, otec nad rámec výživného, ktoré mu bolo určené rozsudkom vo veci 9C/245/2008, vyživovaciu povinnosť neplní, dokonca ani súdom určenú povinnosť neplní riadne, matke platí výživné na dcéru nepravdive a nie v súdom určenej výške, ku dňu rozhodovania mal dlh na výživnom na mal. dcéru 50,- Eur za mesiac júl 2013 (list otca v príl. obálke). Súd s ohľadom na príjmy, ktoré preukázala matka v konaní (rodičovský príspevok, prídavky na deti) a výdavky, ktoré v súvislosti s bývaním v zmysle správy kolízneho opatrovníka má, výdavky na základné potreby pre mal. dcéru - 12,- Eur na cestovné, 40,- Eur na školské potreby, 50,- Eur na oblečenie a obuv, s prihliadnutím na vek maloletej dcéry, keď v tomto období sa rýchlo vyvíja a rastie, na vyživovaciu povinnosť matky na ďalšie nezaopatrené dieťa D. Ž., nie je v schopnostiach a možnostiach matky, aby suplovala vyživovaciu povinnosť otca, dospel k záveru, že súdom určené výživné vo veci 9C 245/2008 je primerané schopnostiam a možnostiam otca a to napriek tomu, že prišiel o zamestnanie; túto skutočnosť súd vyhodnotil v zmysle § 75 ods. 1 druhá veta ZoR a prihliadol na schopnosti, možnosti a majetkové pomery otca ako povinného aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, čo sa podľa názoru súdu stalo tým, že otec si sám zavinil stratu zamestnania, keď preukázateľne dôvodom výpovede zo strany zamestnávateľa otcovi bola neospravedlnená absencia otca v práci, o čom otec predložil list zamestnávateľa na pojednávaní dňa 26.9.2013. Za tejto situácie by nebolo spravodlivé voči matke, ktorá si svoju vyživovaciu povinnosť riadne plní, t.č. poberá iba rodičovský príspevok a stará sa o ďalšie maloleté dieťa na rodičovskej dovolenke, podstatnú časť vyživovacej povinnosti k maloletej D. prenášať len na matku, keď otcovi v plnení vyživovacej povinnosti nebráni žiadna objektívna a vážna prekážka a podľa názoru súdu na strane otca ide len o dočasnú situáciu, je v jeho objektívnych možnostiach a schopnostiach sa zamestnať s priemernou mesačnou mzdou 602,- Eur, preukázateľne mu v tom nebránia subjektívne okolnosti (napr. zdravotný stav); otec by mal vyvinúť väčšiu iniciatívu nájsť si zamestnanie. Na základe uvedeného je v schopnostiach a možnostiach otca platiť výživné na mal. dcéru vo výške určenej právoplatným rozsudkom vo veci 9C 245/2008.

O trovách konania súd rozhodol v zmysle § 146 ods. 1 písm. a/ Občianskeho súdneho poriadku, v zmysle ktorého žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania podľa jeho výsledku ak konanie mohlo sa začať i bez návrhu. V danom prípade išlo o konanie, ktoré mohlo začať i bez návrhu (§ 78 ods. 1 ZoR) a neboli zistené zvláštne okolnosti, ktoré by odôvodňovali priznanie náhrady trov konania niektorému

z účastníkov. Preto súd rozhodol v súlade s § 146 ods. 1 písm. a/ OSP, že žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať písomne odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia prostredníctvom podpísaného Okresného súdu Martin na Krajský súd v Žiline, štvormo (§ 204 ods. 1 OSP).

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3 OSP) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha (§ 205 ods. 1 OSP).

Odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že

- a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1,
- b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a),
- f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 205 ods. 2 OSP).

Ak povinný dobrovoľne neplní, nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného Zákona č. 233/1995 Z.z. v platnom znení, ak ide o rozhodnutie o výchove maloletých detí návrh na súdny výkon rozhodnutia (§ 251 ods. 1 O.s.p.).